

243/2019

Év

2019

Védett tulajdonság:

Politikai vagy más vélemény

Diszkrimináció területe

Egyéb

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A kérelmező előadta, hogy egy magyarországi nagyváros közéleti kérdéseire fókuszáló hírportál kiadója. Sérelmezte, hogy a kérelem beadását megelőző időszakban több, az eljárás alá vont önkormányzat, polgármesteri hivatal, illetve önkormányzati kommunikációs cég által lebonyolított, a sajtó számára nyilvános eseményről nem értesült, így azon nem tudott részt venni, vagy értesült ugyan, de azon azért nem tudott részt venni, mert az eljárás alá vontak nem küldtek a részére az eseményre szóló meghívót. Sérelmezte továbbá az eljárás alá vontak sajtótájékoztatási gyakorlatát. A meghívók elmaradásának oka álláspontja szerint a városvezetéssel szembeni kritikus hozzáállása, illetve az eljárás alá vontak által vélt ellenzéki, az „MSZP-hez erős szálakkal kötődő” politikai véleménye.

Hangsúlyozta, hogy ezekről az eseményekről a városvezetéshez politikai szempontból lojális médiaszolgáltatók be tudtak számolni, mert hozzájuk eljutott a sajtóesemények híre. A kérelmező hat konkrét eseményt jelölt meg, amelyekről nem értesült, illetve amelyekre nem kapott meghívót.

A hatóság a polgármesteri hivatal vonatkozásában elutasította a kérelmet. Azt állapította meg, hogy a kérelemben hivatkozott sajtóesemények nem a polgármesteri hivatal által szervezett események voltak, a polgármesteri hivatal nem rendezett a sajtó számára nyilvános eseményeket, meghívót sem küldött ki, mert ezekre nem rendelkezett hatás- és feladatkörrel. A sajtóval való kapcsolattartás, a sajtó meghívása és értesítése nem a polgármesteri hivatal, hanem az önkormányzat feladata volt. Ezt a feladatot az önkormányzat a feladatellátási szerződés alapján egy önkormányzati alapítású kommunikációs cég útján gyakorolta oly módon, hogy teljes körű utasításadási joga volt.

A védett tulajdonság körében a hatóság azt állapította meg, hogy a kérelmező megfelelően valószínűsítette, hogy jogi személyként a védett tulajdonsága a rendszerkritikus hozzáállás, mint olyan politikai vélemény, amely nem pártpolitikai, hanem a közügyekkel kapcsolatos meggyőződés. Ennek alátámasztására a hatóság elfogadta a kérelmező hivatkozott újságcikkeit, illetve, elfogadta, hogy a kérelmező rendszerszintűen kritikus az eljárás alá vontak működésével szemben, ami abban nyilvánul meg, hogy az önkormányzathoz kapcsolódó döntéseket, gyakorlatot bírálattal illeti, olyan tényekre, körülményekre is rámutat, amelyek negatívan befolyásolják az önkormányzat társadalmi megítélését. Ugyancsak elfogadta a hatóság, hogy a kérelmező eljárás alá vontak által vélt védett tulajdonsága – amely alapjául szolgálhat a hátrányos megkülönböztetésnek – az ellenzéki kötődés. Ezt az eljárás alá vontak sem vitatták, az önkormányzat kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy köztudomású, hogy a kérelmező tőlük eltérő politikai nézeteket vall.

A kérelmezővel összehasonlítható helyzetben azok a helyi (városi, megyei) média-szolgáltatók, illetve az általuk kiadott sajtótermékek vannak, amelyek a kérelmező védett tulajdonságával nem rendelkeznek, tehát nem rendszerkritikus hozzáállásúak, a városvezetéssel szemben nem kritikusak, illetve az önkormányzattal, az önkormányzati kommunikációs céggel megegyező politikai nézeteket vallanak, azok a kormánypárt politikájával azonosulnak. Az egyik ilyen, az önkormányzati kommunikációs cég által kiadott hírportállal kapcsolatban a hatóság fontosnak tartotta kiemelni, hogy az nem esik azonos megítélés alá az ingyenesen terjesztett önkormányzati lappal, amelyben az önkormányzat közli le a döntéseit, fontosabb elképzeléseit, a nagy jelentőségű helyi eseményeket, a közfeladatainak elvégzéséről ad számot és tájékoztat. A hatóság elfogadta a kérelmező álláspontját, amely szerint az, hogy az önkormányzat egy ettől eltérő funkciójú és tartalmú hírportált is alapított, nem járhat azzal a következménnyel, hogy számára bármilyen előnyt biztosít. Az önkormányzat nem biztosíthat előnyt egyik, a hírversenyben részt vevő sajtótermék számára sem, még akkor sem, ha az saját vagy valamely általa alapított cége tulajdonában van. Emiatt az összehasonlítható helyzetben lévő sajtótermékek körének meghatározásakor ez a hírportál a többi – más személy tulajdonában álló és kiadott – sajtótermékekkel esik egy megítélés alá és ugyanúgy összehasonlítható helyzetben van a kérelmező által kiadott sajtótermékkel.

A kérelmező által megjelölt egyes események

A sportlétesítmény avatásával kapcsolatban a hatóság elfogadta az önkormányzat nyilatkozatát és az általa becsatolt okirati bizonyítékokat, és arra a következtetésre jutott, hogy az eseményt nem az önkormányzat szervezte, így a kérelmező meghívásának elmaradása sem neki, sem az önkormányzati cégnek nem róható fel.

A hókotrók bevetéséről tartott sajtótájékoztatóval kapcsolatban a hatóság ugyancsak elfogadta az önkormányzat nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az nem az önkormányzat rendezvénye volt, a sajtó értesítését nem az önkormányzat és az önkormányzati cég végezték. Nem fogadta el ugyanakkor a kérelmező érvelését, amely szerint miután a hókotrókat üzemeltető cég többségi tulajdonosa az önkormányzat, az önkormányzatnak nyilván volt szerepe a sajtótájékoztató szervezésében. Ez az érvelés ugyanis mindössze a feltételezés szintjét éri el, feltételezésre pedig nem lehet ténymegállapítást alapozni.

A fedélnélküliek kormányzati támogatásáról egy hajléktalan szállón tartott sajtótájékoztatóval kapcsolatban a hatóság ugyancsak elfogadta az önkormányzat nyilatkozatát, és azt állapította meg, hogy azt nem az önkormányzat, hanem a projektben érintett alapítvány szervezte. Maga a kérelmező sem állította egyértelműen, hogy a sajtótájékoztatót az önkormányzat szervezte, erről úgy nyilatkozott, hogy a sajtótájékoztató szervezője vagy az érintett államtitkárság vagy az önkormányzat volt. Mindezek miatt a kérelmező meghívásának elmaradása sem az önkormányzatnak, sem az önkormányzati kommunikációs cégnek nem róható fel.

Egy útszakasz átadásának vonatkozásában, amelyen az összehasonlítható helyzetben lévő sajtótermékek jelen voltak, a hatóság nem fogadta el sem az önkormányzat sem az önkormányzati cég védekezését. Életszerűtlen ugyanis, hogy az önkormányzat által nyilvános, mindenki számára látogatható eseménynek minősített rendezvényen, amelyre meghívókat nem küldtek ki, három, az önkormányzattal nem kritikus médiaszolgáltató előzetes értesítés nélkül jelenjen meg. Kifejezetten életszerűtlen az önkormányzati kommunikációs cég előadása arról, hogy az eseményen az általa kiadott hírportál azért tudott részt venni, mert a cég munkatársai a városban folyó eseményeket folyamatosan nyomon követik. A fenti hírportálok jelenléte nyilvánvalóan nem lehetett független azok előzetes tájékoztatásától, az eseményről való előzetes – akár informális – értesítéstől. Nem életszerű, már-már „csodával határos” ugyanis, hogy az összehasonlítható helyzetben lévő újságok tudósítói, újságírói véletlenül éppen arra jártak, amikor a polgármester átadta az utat. Mindezek miatt a hatóság megállapította, hogy, az út átadása sajtónyilvános esemény volt, azonban arról a kérelmezőt nem értesítették.

A belvárosi lakásban megtalált fotóanyaghoz kapcsolódó esemény az önkormányzat által is elismerten a sajtó számára nyilvános esemény volt. A kérelmező meghívása elmaradásának okaként megjelöltek – az időhiányt, illetve adminisztrációs hibát – a hatóság nem fogadta el megfelelő magyarázatnak, különös tekintettel arra, hogy más sajtóorgánumokat az eljárás alá vontak nyilvánvalóan tudtak értesíteni, hiszen az eseményről több hírportál is tudósított. A hatóság megállapította, hogy az esemény sajtónyilvános volt, a kérelmezőt az önkormányzat és a kommunikációs cége elmulasztotta értesíteni.

Egy új orvosi rendelő illetve az ehhez kapcsolódó helyszíni bejárás, amelyen az alpolgármester is beszélt, ugyancsak sajtónyilvános esemény volt. Az eljárás alá vont a nyilatkozata szerint arra nem küldött ki meghívókat, ami előadása szerint utólag megítélve adminisztratív hiba lehetett, azon a médiának az a része vett részt, amelyik arról informálisan értesült. Az önkormányzati cég a sajtóterméke rendezvényről való tudomásszerzését azzal indokolta, hogy a cég a városi eseményeket nyomon követi, illetve, hogy arról egy másik önkormányzati cég munkatársaitól szerzett tudomást, erre vonatkozóan azonban semmiféle bizonyítékot nem terjesztett elő. A hatóság ezzel az eseménnyel kapcsolatban is megállapította, hogy sajtónyilvános volt, arról azonban a kérelmezőt nem értesítették.

A sajtó tájékoztatásának gyakorlata

A hatóság ezt követően azt vizsgálta, hogy a kérelmezőt érte-e hátrányos megkülönböztetés az eljárás alá vontak sajtótájékoztatására vonatkozó gyakorlatával összefüggésben. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az volt megállapítható, hogy az eljárás alá vont gyakorlata kapcsán a kérelmezőt hátrány nem érte. Az önkormányzat által becsatolt több mint száz, sajtó számára nyilvános eseményre szóló meghívó, amelyeket a kérelmező megkapott, szemben a fenti néhány eseménnyel, amelyről a kérelmezőt nem értesítették, nem tekinthető jogsértő gyakorlatnak. A hatóság ezért azt állapította meg, hogy a kérelmezőt az önkormányzat és az önkormányzati kommunikációs cég sajtótájékoztatási gyakorlatával összefüggésben hátrány nem érte.

A hatóság elfogadta a kérelmező okfejtését arra vonatkozóan, hogy azzal, ha a sajtó számára nyilvános eseményről nem értesítik, és azon nincs jelen, a helyi közügyekkel kapcsolatos tájékoztatás során más médiaszolgáltatókhoz képest a hírversenben nem egyenlő esélyekkel indul, mert csak ezek híradását követően, más médiaszolgáltatók szűrőjén keresztül tud egy eseményről hírt adni. Saját kérdéseit nem tudja feltenni a nyilatkozó személy(ek)nek, saját fotókat, videókat nem tud készíteni az eseményről, így azokat saját szemszögéből megmutatni, kommunikálni nem tudja. A hatóság osztotta a kérelmező álláspontját abban a tekintetben is, hogy a fentiek miatt a helyi médiatérben kevésbé tud jelen lenni, a többi médiaszolgáltató közül kitűnni, ami negatív hatással van az üzleti pozíciójára, gyengíti azt. Köztudomású tény ugyanis, hogy a több hírt és gyorsabban közlő hírportált többen olvassák, a magasabb olvasottság pedig nagyobb számú hirdetést vonz, hiszen a hirdető elemi érdeke, hogy a minél több olvasóhoz eljutó felületen hirdessenek, hirdetéseik olvasóközönségét maximalizálják. Ugyancsak elfogadta a hatóság azt is, hogy a kérelmezőt a fentiek miatt hátrány éri, amely a sajtószabadsághoz és szólásszabadsághoz való jogának korlátozott gyakorlásában is megnyilvánul.

A hatóság megállapította, hogy a kérelmező védett tulajdonsága és meghívásának, értesítésének elmaradása, illetve az őt ebből következően érte sérelem között az okozati összefüggés fennállt. Mindhárom esetben kizárólag a kérelmezőtől eltérő politikai véleményt képviselő, az önkormányzattal szemben nem kritikus helyi médiaszolgáltatók kaptak értesítést a sajtó számára nyilvános eseményekről, ugyanakkor a kérelmezőhöz hasonlóan kritikus hírportálok közül senki nem volt ott, illetve nem tudósított ezekről.

A hatóság miután a fentiek szerint megállapította, hogy az okozati összefüggés fennállt, azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vontak a rájuk irányadó szabályok szerint kimentették-e magukat. A kimentési bizonyítás tekintetében a hatóság osztotta a kérelmező álláspontját és úgy foglalt állást, hogy az ügyben az alapjogi érintettség miatt az Ebktv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerinti szükségességi-arányossági kimentési tesztet kell alkalmazni. Miután azonban az eljárás alá vontak semmiféle kimentési bizonyítást nem terjesztettek elő, megállapította, hogy az Ebktv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem mentették ki magukat.

Fentiekre tekintettel a hatóság a kérelmezők kérelmének helyt adott, és megállapította, hogy az eljárás alá vont önkormányzat és önkormányzati kommunikációs cég a kérelmezővel szemben megsértették az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy a 2018. május 23. és 2019. május 23. közötti időszakban politikai véleményen alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg.

A hatóság az ügyben megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, és elrendelte jogsértést megállapító végeleges határozatnak a hatóság és az eljárás vontak honlapján 30 napra történő nyilvánosságra hozatalát.